LAIHIAN SEURAKUNTA
Kirkkovaltuusto

Pöytäkirja **4/2026** **21.10.2026**

Aika	Keskiviikko 21. päivänä lokakuuta 2026 kello 18.00-18:49.	
Paikka	Kirkko	
Läsnä	Ranne Lea	Kirkkovaltuuston puheenjohtaja
	Ala-Outinen Lotta	
	Back Heli	
	~~Friman Tiina~~	
	~~Harju Jukka~~	
	Havusela Saila	
	Kallio Juha	
	~~Kasi-Kangasmaa Marika~~	
	Koskinen Pauliina	
	Koskinen Pekka	Kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja
	Mäkinen Heikki	
	Riippi Heikki	
	Rinta-Rahko Sanna	
	Trofast Kukka	
	Tuomela Sauli	
	Vettenranta Marja	
	Viianen Hannele	
	Yli-Huita Harri	
	Ylihärsilä Pauli	
	Varajäsenet:	
	Moilanen Sari	
	Tarkkanen Heikki	
Lisäksi	Keinänen Tiina	Kirkkoneuvoston puheenjohtaja, kirkkoherra
	Koivula Sari	Sihteeri, vs. talouspäällikkö

36 § **Kokouksen avaus ja alkuhartaus**
Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Kirkkoherra piti alkuhartauden.

37 § **Nimenhuuto**
Sihteeri suoritti nimenhuudon. Paikalla 18 valtuutettua, joista 2 varajäsentä.

38 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu liiteasiakirjoineen on lähetetty sähköpostilla valtuuston jäsenille 14.10.2026. Liitteen n:o 1 mukainen kuulutus asialuetteloineen pidetään nähtävänä Laihian seurakunnan sähköisellä ilmoitustaululla siitä ilmenevän ajan.

Päätös:

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

39 § Pöytäkirjan tarkastajat

Käytäntönä on ollut, että valtuusto valitsee kussakin kokouksessa kaksi pöytäkirjan tarkastajaa. Valinta suoritetaan aakkosjärjestyksessä.

Esitys:

Kirkkovaltuusto päättää valita kokouksessa kaksi pöytäkirjan tarkastajaa. Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastivat Cornelis Visser ja Hannele Viianen.

Päätös:
Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Harri Yli-Huita ja Pauli Ylihärsilä.

40 § Kokouksen työjärjestys

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen mukaan asiat otetaan esityslistalle puheenjohtajan määräämään järjestykseen ja käsitellään, jollei kirkkovaltuusto toisin päätä, esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Esitys:

Kirkkovaltuusto päättää työjärjestykseksi esityslistan mukaisen järjestyksen.

Päätös:
Kirkkovaltuusto päättää työjärjestykseksi esityslistan mukaisen järjestyksen.

41 § Veroprosentti vuodelle 2027

Kirkkoneuvosto 8.10.2026 93§

Kirkkolain 6 luvun 2 § mukaan kirkkovaltuusto vahvistaa vuosittain tuloveroprosentin. Tuloveroprosentti vahvistetaan lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön.

Vahvistettu kirkollisveroprosentti vuodelle 2027 on ilmoitettava Verohallinnolle viimeistään 17.11.2026. Vuoden 2026 kirkollisveroprosentti on ollut 1,5 prosenttia. Kirkkovaltuusto vahvistaa kirkollisveroprosentin seuraavalle vuodelle vuosittain.

Kirkollisverotulojen määrä talousarviossa vuodelle 2026 on ollut yhteensä 1,930 miljoonaa euroa. Ajalta 1-8 / 2026 verotulokertymä on ollut noin 1,363 miljoonaa euroa, joka vastaa 70,6 prosenttia arvioidusta. Lopullista verokertymää on vaikea ennustaa siinä olevan kuukausivaihtelun takia. Tilikausi muodostunee nykyisten tietojen perusteella ylijäämäiseksi vuonna 2026.

Kirkkohallituksen ennusteen mukaisesti Laihian seurakunnan verotulokertymä olisi vuonna 2026 noin 1,931 miljoonaa euroa ja vuonna 2027 noin 1,996 miljoonaa euroa. Verotulojen ennustetaan siten kasvavan edelleen maltillisesti. Jäsenennusteissa arvioidaan vuosittaisen vähennyksen jäsenmäärässä olevan Laihian seurakunnassa noin 2 % vuosittain.

Suomen talouden näkymät ovat edelleen varovaisen myönteiset, vaikka kansainväliseen talouteen liittyy epävarmuustekijöitä. Inflaation ennustetaan pysyvän kohtuullisella tasolla, ja palkkatason nousu tukee kirkollisveron tuoton kehitystä. Kotitalouksien ostovoiman odotetaan vahvistuvan edelleen vuonna 2027.

Kirkon virka- ja työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset kasvattavat henkilöstökuluja vuonna 2027 keskimäärin noin 2,7 prosenttia vuoteen 2026 verrattuna. Palkkamenojen kasvu on kuitenkin ennakoitavissa ja huomioitavissa seurakunnan taloussuunnittelussa.

Laihian seurakunnan taloudellinen tilanne on vakaa. Viime vuosina toteutuneet investoinnit sekä kiinteistöjen kunnossapitotarpeet eivät aiheuta sellaista lisärahoituksen tarvetta, joka edellyttäisi kirkollisveroprosentin korottamista. Seurakunnan verotulot kehittyvät ennusteiden mukaan myönteisesti ja toiminta voidaan nykyisellä veroprosentilla turvata.

Laihian seurakunnan kirkollisveroprosentti on edelleen Lapuan hiippakunnan alhaisimpia. Veroprosentin korotuksella saattaisi olla jäsenmäärään pienentävä vaikutus, jolloin kokonaisvaikutus seurakunnan talouteen voisi jäädä vähäiseksi tai muodostua epäedulliseksi. Nykyisessä tilanteessa kirkollisveroprosentin korottamiselle ei ole välitöntä tarvetta.

Lapsivaikutusten arviointi: Päätöksellä ei ole Kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että valtuusto vahvistaa Laihian seurakunnan kirkollisveroprosentiksi 1,5 % vuodelle 2027.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

42 § Hallintosäännön päivittäminen

Kirkkoneuvosto 8.10.2026 94§

Laihian seurakunnan hallintosääntö on hyväksytty kirkkovaltuuston kokouksessa 14.12.2023 ja otettu käyttöön 1.1.2024.

Jokaisessa seurakunnassa ja seurakuntayhtymässä tulee olla hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kirkkolain 3 luvun 7 §. Hallintosäännössä on siten annettava tarpeelliset määräykset ainakin seurakunnan hallinnon järjestämisestä ja toimielimistä; päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille; toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä sekä toimielinten kokousmenettelyistä. Seurakunnan kirkkovaltuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja muutoksista. Hallintosääntöä ei alisteta tuomiokapitulille.

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä. Mikäli hallintosäännöllä määrätyistä päätösvallan rajoista poiketaan, päätöksen tehnyt viranomainen ylittää toimivaltansa, ja kyseessä on menettelyvirhe, joka voi johtaa päätöksen kumoutumiseen muutoksenhaussa. Hallintosääntö sitoo myös sen hyväksynyttä kirkkovaltuustoa itseään. Hallintosäännöstä ei voi poiketa muuten kuin hallintosääntöä muuttamalla.

Kirkkovaltuusto ei voi ottaa ratkaistavakseen asiaa, jossa päätösvalta on hallintosäännössä siirretty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle, ellei ole kyse kirkkolain 10 luvun 10 §:ssä säädetystä asian siirtämisestä ylemmän toimielimen käsiteltäväksi.

Hallintosäännössä säädetään myös kirkkoneuvoston kokoonpanosta ja nuorten vaikuttajaryhmän toiminnasta ko. seurakunnassa.

Nuorten vaikuttajaryhmille on kirkkojärjestyksessä määritelty kaksi tehtävää (Kirkkojärjestys luku 10 §5):

1.Hallinnollinen tehtävä: Päättäjien on otettava nuorten mielipide huomioon päätöksentekoa valmisteltaessa. Nuoria on kuultava riittävän ajoissa, ennen kuin päätösesityksiä muotoillaan. Vaikuttajaryhmä voi myös tehdä aloitteita esille nostettavista asioista. Vaikuttajaryhmien ja seurakunnan hallinnon välillä yhteydenpidon on oltava selkeää ja tiivistä. Vaikuttajaryhmät kertovat myös paikkakunnan muille nuorille seurakunnan päätöksenteosta. 2.Toiminnallinen tehtävä: Nuorten vaikuttajaryhmät osallistuvat koko seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Vaikuttajaryhmien toiminta ei rajoitu vain nuorisotyöhön, vaan nuorten näkemykset rikastuttavat kaikkea seurakunnan toimintaa.

Lapsivaikutusten arviointi: Päätöksellä ei ole Kirkkojärjestyksen 10. luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto hyväksyy liitteen 2 mukaiset muutokset Laihian seurakunnan hallintosääntöön ja lähettää ne edelleen kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi.

Muutosesitykset lisäliite 2b.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

43 § Vuoden 2026 seurakuntavaalien vaalilautakunnan täydentäminen

Kirkkoneuvosto 8.10.2026 96§

Laihian seurakunnan kirkkovaltuusto asetti kokouksessaan 14.4.2026 vuoden 2026 seurakuntavaalien vaalilautakunnan.

Kirkkovaltuusto päätti yksimielisesti asettaa vaalilautakuntaan seuraavat jäsenet:

varsinaisiksi jäseniksi Erkki Aro, puheenjohtajaksi Sirpa-Liisa Viianen Päivi Miskala Sami Korpiniemi Marja-Liisa Harri Tiina Keinänen varajäseniksi Janne Laine Lea Ranne Heikki Latva-Nikkola Raimo Halvars

Kirkkovaltuusto päätti myös, että vaalilautakuntaa täydennetään myöhemmin varajäsenten osalta ja tarvittaessa muutenkin. Vaalilautakunta jäi vajaaksi kahden varajäsenen osalta.

Laihian seurakunnan kirkkovaltuusto täydensi vaalilautakuntaa suunnitelman mukaan kokouksessaan 20.5.2026. Kirkkovaltuusto päätti yksimielisesti vaalilautakunnan täydentämisestä sekä varajäsenistä ja heidän järjestykseen asettamisesta seuraavasti:

varsinaisiksi jäseniksi Erkki Aro, puheenjohtajaksi, Päivi Miskala, Sami Korpiniemi, Tiina Keinänen, Marja-Liisa Harri, Timo Huhtamäki

varajäseniksi Lea Ranne, Sirpa-Liisa Viianen, Heikki Latva-Nikkola, Raimo Halvars, Cornelis Visser, Janne Laine

Vuoden 2026 seurakuntavaalien toimittamisesta huolehtii vaalilautakunta. Vaalilautakunnan asettaa kirkkovaltuusto (KL 9:16,1). Vaalilautakunta tulee asettaa 31.5.2026 mennessä (KJ 9:2).

Vaalilautakunta vastaa seurakuntavaaleissa seuraavista tehtäväkokonaisuuksista: 1) Valmistavat tehtävät vaaleja varten 2) Äänioikeutettujen luetteloon liittyvät tehtävät 3) Valitsijayhdistysten perustamisasiakirjat ja ehdokaslistojen laadinta 4) Ennakkoäänestyksen ja kotiäänestyksen toimittaminen 5) Ennakkoäänestysasiakirjojen käsittely 6) Varsinaisen vaalipäivän äänestyksen toimittaminen 7) Ääntenlaskenta ja vaalin tuloksen vahvistaminen 8) Vaalien jälkitoimenpiteet Vaalilautakuntaan kuuluu kirkkolain mukaan puheenjohtaja ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä vähintään yhtä monta varajäsentä. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jonka mukaan he tulevat jäsenten sijaan. (KL 9:16) Varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia. Koska myös puheenjohtaja on vaalilautakunnan jäsen, tulee varajäseniä olla vähintään viisi. Vaalilautakunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä päätöstä tehtäessä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti. (KL 10:15). Vaalilautakuntaan on hyvä valita enemmän jäseniä kuin laissa edellytetään ja riittävästi varajäseniä, jotta vaalikelpoisuuden menetys tai muut yllättävät tilanteet eivät vaikuta lautakunnan päätösvaltaisuuteen. Vaalilautakuntaan voidaan valita kristillisestä vakaumuksesta tunnettu 18 vuotta täyttänyt seurakunnan konfirmoitu jäsen, joka ei ole vajaavaltainen (KL 9:2,1). Lisäksi luottamustoimeen voidaan valita vain sellainen vaalikelpoinen henkilö, joka on antanut tehtävään suostumuksensa (KL 9:3,1). Vaalikelpoisuusvaatimukset koskevat myös kirkkoherraa. Jos kirkkoherra asuu muualla

eikä ole virkaseurakuntansa jäsen, voidaan hänet kuitenkin esim. kutsua asiantuntijaksi vaalilautakuntaan. Tällöin hänellä on oikeus olla läsnä, mutta ei osallistua päätösten tekemiseen vaalilautakunnassa.

Jäseniä valittaessa on syytä huomioida, että ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoa sekä ehdokkaan kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä. (KL 9:16,4). Kirkkoherraa koskevat samat esteellisyyssäännökset. Koska ehdokkaat eivät vaalilautakuntaa nimettäessä ole vielä tiedossa, on tästäkin syystä vaalilautakuntaan syytä nimetä riittävä määrä jäseniä ja vaalilautakunnan jäseniä nimettäessä, tulee huomioida, että toimielimessä olisi sekä miehiä että naisia kumpiakin vähintään 40 prosenttia. Myös vaalilautakunnan varajäsenissä tulee olla miehiä ja naisia kumpiakin vähintään 40 prosenttia (KL 9:8).

Kirkkovaltuusto nimeää myös vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta valitsee ensimmäisessä kokouksessaan varapuheenjohtajan. (KJ 9:2). Vaalilautakunta nimeää ensimmäisessä kokouksessaan itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla vaalilautakunnan jäsen.

Cornelis Visser on 23.9.2026 päivätyssä sähköpostissaan pyytänyt eroa vaalilautakunnan jäsenyydestä, koska hän asettunut ehdolle seurakuntavaaleissa ja on siten esteellinen toimimaan vaalilautakunnan varajäsenenä.

Lapsivaikutusten arviointi: Päätöksellä ei ole Kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto esittää edelleen kirkkovaltuustolle, että se myöntää eron Cornelis Visserille vaalilautakunnan jäsenyydestä ja valitsee hänen tilalleen uuden varajäsenen vaalilautakuntaan.

Päätös:

Hyväksyttiin Cornelis Visserin ero vaalilautakunnan jäsenyydestä. Hänen tilalle valittiin vaalilautakunnan varajäseneksi Lauri Karhu.

44 § Muut asiat

Kirkkohallituksen täysistunto hyväksyi kirkon uuden strategian ”Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon”, Suomen evankelisluterilaisen kirkon strategia vuosille 2027-

2032 kokouksessaan 22.9.2026. Strategiatyöskentelystä ja strategian teksti ovat luettavissa

https://evl.fi/plus/hallinto-ja-talous/strategiat/strategia-2027-2032/

Laihian seurakunnan strategiaa tullaan tarkastelemaan ensi vuonna uusien luottamushenkilöiden, seurakuntalaisten ja työntekijöiden kanssa.

45 § **Ilmoitusasiat**

Seuraava kirkkovaltuuston kokous 16.12.2026 klo 18.

46 § **Valitusosoitus**
Annettiin liitteen 3. mukainen valitusosoitus.

47 § **Kokouksen päättäminen**

Laulettiin virsi 515. Puheenjohtaja kiitti kokoukseen osallistuneita ja päätti kokouksen klo 18:49.

puheenjohtaja
Lea Ranne

sihteeri
Sari Koivula

Olemme tänään tarkastaneet edellä olevan pöytäkirjan ja todenneet sen kirjoitetun kokouksessa tehtyjen päätösten mukaisesti.

Laihia päivänä lokakuuta 2026

pöytäkirjantarkastaja

pöytäkirjantarkastaja

Arvoisa kirkkovaltuutettu

Laihian seurakunnan kirkkovaltuusto kokoontuu **keskiviikkona 21 lokakuuta 2026 klo 18:00** kirkossa

Kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Kokouksen avaus
2. Nimenhuuto
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa
5. Kokouksen työjärjestys
6. Veroprosentti vuodelle 2027
7. Hallintosäännön päivittäminen
8. Vuoden 2026 seurakuntavaalien vaalilautakunnan täydentäminen
9. Muut asiat
10. Ilmoitusasiat
11. Valitusosoitus
12. Kokouksen päättäminen

Laihia 14 päivänä lokakuuta 2026

Lea Ranne
Kirkkovaltuuston puheenjohtaja

KUULUTUS

Laihian seurakunnan kirkkovaltuusto kokoontuu tiistaina 21 päivänä lokakuuta 2026 klo 18:00 kirkossa.

Kokouksessa käsiteltävät asiat ovat nähtävänä sähköisellä ilmoitustaululla Laihian seurakunnan internet-sivuilla www.laihianseurakunta.fi 14.10.2025.

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä Laihian seurakunnan sähköisellä ilmoitustaululla internet-sivuilla www.laihianseurakunta.fi 26.10.2026 – 26.11.2026

Laihia 14. päivänä lokakuuta 2026

Lea Ranne
Kirkkovaltuuston puheenjohtaja

VALITUSOSOITUS
Laihian seurakunta
Kirkkovaltuusto
21.10.2026, 46 §

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT
Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot
Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.
Pöytäkirjan pykälät: 36 § - 40 §, 44 § - 47 §

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot
1. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän
tai muun toimenpiteen suorittamista.
2. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa
tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
– 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
– 150 000 € (rakennusurakat);
– 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
– 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
– 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.
Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTAOIKAISU
Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.
Hankintayksikkö:
Käyntiosoite:
Postiosoite:
Sähköposti:
Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä

päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan
päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.
Hankintaoikaisun sisältö
Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:
– oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
– tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
– millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
– millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.
Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivat ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika
a) Kirkollis- ja hallintovalitukset
Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.
Valitusviranomainen ja yhteystiedot:
Vaasan hallinto-oikeus
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, Vaasa
Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 31 §
Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:
Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
Muutoksenhakuajan laskeminen
Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen
saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.
Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.
Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan
osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.
Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta
hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.
Markkinaoikeuden yhteystiedot
Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki 5
Puhelinvaihde: 029 56 43300
Faksi: 029 56 43314
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö
Valituksessa on ilmoitettava:
– valittajan nimi ja yhteystiedot

– postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
– sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
– päätös, johon haetaan muutosta
– miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
– vaatimuksen perustelut
– mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.
Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.
Valituksen liitteet
Valitukseen on liitettävä:
– valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
– selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
– asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan
tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.
Valitusasiakirjojen toimittaminen
Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,
joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.
Oikeudenkäyntimaksu
Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu,
jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu
hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: Maksut Tuomioistuinlaitos (oikeus.fi)
Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen